

Keskustan ryhmäpuheenvuoro aluevaltuuston kokouksessa 23.9.2024

Arvoisa puheenjohtaja, viranhaltijat ja valtuutettukollegat,

Kokousmateriaaleista löytyy paperi, jossa on vertailtu 1) palveluiden nykymallia, 2) liikkuvia palveluita ja 3) palveluiden keskittämistä. Vertailu on tehty eri näkökulmista (esim. talous ja ihmisten hyvinvointi).

Tulosten pohjalta on selvää, että lähipalveluiden säilyttäminen edes osa-aikaisina on vaihtoehtoista selkeästi järkevin ja paras.

Ihmettelimme suuresti, kuinka tämä on huomattu vasta nyt, kun niin monet terveysasemat on jo ehditty sulkea.

Mutta tänään keskustellaan viimeisten 12 aseman kohtalosta. Ei aikaisemmista päätöksistä.

1. Tämän päivän esityksessä (ja palveluverkkopäätöksiin liittyvässä tiedotuksessa) on **käytetty** erittäin epäselviä ja harhaanjohtavia **käsitteitä**.

”Liikkuvat palvelut” kuulostaa siltä, **että palvelu liikkuu**. Ja terveysaseman ”lakkauttaminen” siltä, **että asema suljetaan**.

Näyttää kuitenkin siltä, että Pirkanmaalla liikkuvassa palvelussa palvelu ei välttämättä liiku, vaan hoitohenkilökunta liikkuu, ja että lakkautettavaa asemaa ei oikeasti lakkauteta, vaan palveluja tarjotaan osa-aikaisesti.

Epäselvät käsitteet aiheuttavat huolta ja sekaannusta, joten Keskusta edellyttää, että **käytetään käsitteitä, jotka ymmärrettävästi kuvaavat toteutettavaa palvelua ASIAKKAAN NÄKÖKULMASTA**

Eli pitäisi puhua

- **osa-aikaisesta lähipalvelusta**, (eikä liikkuvasta palvelusta) silloin kun palvelua jatketaan kunnan alueella ”jossain vakituksessa rakennuksessa”
- **Liikkuvasta palvelusta** silloin, kun palvelu tuodaan asukkaan lähelle (palvelubussit -ja hoitolarekat, jne.)
- **Aseman lakkautus tai sulkeminen kuulostavat samalta. Pitää käyttää vain yhtä näistä ja vain silloin, kun asema oikeasti lähtee alta.**

2) Tyytyväisyyteenkin löytyy aihetta. Olemme tyytyväisiä siitä, että kesän asiakastilaisuuksissa esitetyt huolet ja valiokuntien kannanotot on huomioitu: Sahalahden, Kämenniemen ja Ruoveden terveysasemat eivät enää ole suljettavien listalla, vaan niillä tullaan saamaan osa-aikaista lähipalvelua.

Päätös asemien kohtalosta siirtyy myöhempään, samoin Vesilahden, Kuljun ja Kaukajärven asemien kohdalla. **Näin vältetään - ainakin osin - lyhytnäköisiä sulkupäätöksiä, joita Keskusta vastustaa.**

Esityksestä tulkitsemme myös että Juupajoen, Kihniön, Kurun, Luopioisten, Mouhijärven, ja Punkalaitumen lähiasemat säilyvät osa-aikaisina.

Epäselväksi kuitenkin jää, kuinka usein osa-aikaisia palveluita tarjotaan.

Keskusta **edellyttää, että taso on riittävä**. Näiden lyhyiden pilottien perusteella emme ole vakuuttuneita, että kaikkialla näin olisi.

Siksi **palveluntarvetta pitää seurata. Jos palvelut on riittämättömiä, niitä on lisättävä, jotta lyhytnäköisillä säästöillä – joiden laskentaperusteetkaan eivät ole kiistattomia - ei aiheuteta tulevaisuuteen suuria kustannuksia. Ei ole säästö, jos ihminen jättää menemättä ajoissa lääkäriin, jos lähelle tai helposti ei saa aikaa.**

Lisäksi palveluille tulisi kirjata riittävät minimitasot ja vasteajat – eli kuinka usein ja nopeasti osa-aikaista palvelua saa.

Ruovedellä esim. laboratoriopalveluiden tarve on todennettu, joten nämä palvelut on saatava järjestymään oikea-aikaisina.

3. Toimitilojen osalta ymmärrämme esityksestä, että Pirha irtisanoo (osa-aikaiseksi jäävien asemien) vuokrasopimukset kuntien kanssa, ja jos omia tiloja ei ole, tekee vuokrasopimukset kolmannen tahon kanssa. Tästä syntyy esityksessä mainittu 10.000 € kuukaudessa säästöpotentiaali.

Keskusta esittää, että Pirha **tekisi aloitteen kuntien suuntaan, jotta löydettäisiin yhteistyöllä ratkaisu, joka hyödyttää molempia: On tärkeitä, että Pirhalle tulee säästöjä, mutta kuntien elinvoima on asukkaiden kannalta tärkeitä.**

Kuntien kanssa on tehty jo vuonna 2023 **kumppanuussopimukset** – nyt näitä sopimuksia tulisi nyt ripeästi hyödyntää tilaratkaisuja etsittäessä!

4. Lopuksi, otamme esiin **henkilöstöpulan, eli ongelmallisen vuokratyövoiman käytön**, joka syö säästöpotentiaalia (ja saattaa uhata esim. Tampereen Kämmenniemen ja Sahalahden) osa-aikaisesti toimivia lähipalveluja).

Kun palveluntarve on selkeä, ei ratkaisu henkilöstöpulaan voi olla toimintojen lopettaminen tai vähentäminen alle tarpeen!!! Selvää on myös, että asemia ei voi pyörittää kalliilla vuokratyövoimalla.

Keskusta edellyttää, että **Lääkäri- ja hoitajapulaan etsitään ratkaisua uusilla keinoilla**. Sellainen voisi esimerkiksi olla **omalääkärikokeilu** (yksityisenä elinkeinonharjoittajana) harvaanasutuilla alueilla. Esitämme, että tällaista mallia ryhdytään kehittämään ja **esim. Kämmenniemi tai Sahalahti voisi toimia pilottina.**